

ŪDENS

ŪDENS UN VIDES AIZSARDZĪBA

Tīrs ūdens ir viena no cilvēkiem svarīgākajām nepieciešamībām, un ūdens riņķojums dabā rada pamatu augu, dzīvnieku un citu organismu pastāvēšanai. Latvija ir bagāta ar ūdens resursiem, un mums reizēm grūti iedomāties situāciju, kurā ūdens var trūkt, tomēr gruntsūdens izmelšanas dēļ tā ir problēma vairākos pasaules reģionos. Tomēr dzeramais ūdens ir trausls – ietekot jūrā un sajaucoties ar sālsūdeni, tas vairs nav dzerams. Līdzīgi arī mūsu radītais piesārņojums ūdeni var padarīt nepiemērotu upju, ezeru un jūras iemītniekiem vai pat citiem cilvēkiem. Tāpēc mūsdienās svarīgi domāt gan par ūdens taupīšanu, gan rūpēties, lai mūsu notekūdeņi neradītu dabā piesārņojumu.

KO DARĪT PRAKTISKI? DAŽI PIEMĒRI:

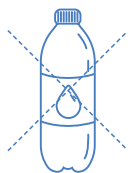

Novērst ūdens zudumus skolā tehnisku iemeslu dēļ.

Izveidot atgādinājumus par ūdens taupīšanu skolā.

Pārbaudīt skolas notek-ūdeņu attīrīšanu un sadarbībā ar pašvaldību novērst pamanītās problēmas.

Nodrošināt iespēju dzert krāna ūdeni, pārstāt pirkt ūdeni plastmasas pudelēs.

ŪDENS UN SKOLA

Par ūdens patēriņu skolā aizdomājamiem reti – liekas tikai dabiski, ka no krāniem tek tīrs dzeramais ūdens. Tomēr, lai arī Latvijā nav vietu, kur mēs varētu izsmelt ūdens krājumus, ir vērts ūdeni taupīt, lai samazinātu tā iegūšanai nepieciešamo enerģiju. Tāpat svarīgi izpētīt, vai skolas radītie notekūdeņi tiek pietiekami attīrīti pirms ūdens atkal nonāk dabā.

PAR KO RUNĀT MĀCĪBĀS? DAŽI PIEMĒRI:

1 – dabaszinības, 2 – matemātika, 3 – svešvalodas, 4 – latviešu valoda, 5 – vēsture, 6 – sociālās zinības, 7 – informātika, 8 – māksla, 9 – mājturība

lepazīstieties ar ūdens aprites ciklu, saldūdens resursiem un to izmelšanas problēmu (1 3 4 8)

lepazīstiet notekūdeņu attīrīšanu, problēmas un sekas neattīrītu ūdeņu nonākšanai dabā (1 – bioloģija)

Veiciniet tīra, nepiesārņota ūdens kā vērtības apzināšanos, tā nozīmi dabā un cilvēku labklājībā (1 3 4 5 6 8)

Izpētiet apkārtnes upes, ezerus, strautus! Kāds ir to ekoloģiskais stāvoklis un kas tos ietekmē? (1 7)

Apgūstiet ūdens taupīšanas paradumus, sarīķiniet, cik daudz naudas ar tiem varat ietaupīt (2 3 4 6 8)

Uzziniet vairāk par saldūdens resursiem – kā tie rodas, kur uzkrājas un kā tos iespējams izsmelt. Uzziniet vairāk, kāpēc klimata atšķirību dēļ Latvijā saldūdens resursu ir tik ļoti daudz, bet ļoti daudzās pasaules daļās pastāv risks, ka ūdens pietrūks.

Izmantojiet ūdens izmelšanas atgadījumus pasaulē kā piemērus, lai runātu par vides aizsardzību kopumā (piemēram, Arāla jūra, Mehiko). Vai izmantojam produktus (kokvilna), kas veicina ūdens trūkumu?

ĪDEJA PASĀKUMAM

Ja iespējams, uzaiciniet viesus, kas paši bijuši valstīs ar lielu ūdens trūkumu (kā brīvprātīgie, karavīri, tūristi). Uzziniet cēloņus, diskutējiet par risinājumiem, kā šādas problēmas nepieļaut. Varat izmantot arī kādu no filmām un video, kuras atradīsiet mājaslapā.

Vairāk informācijas, kā strādāt ar šo tēmu atradīsī mājaslapā ej.uz/EkoUdens

EKOSKOLU ILGTERMIŅĀ MĒRKĪ ŪDENS IZMANTOŠANĀS JOMĀ:

- Veidot izpratni par ūdens ciklu un saldūdens resursiem, to nozīmi dabā un cilvēku labklājībā
- Popularizēt ieradumus, kas samazina ūdens patēriņu skolā un mājās
- Nodrošināt, ka skolā nerodas ūdens zudumi tehnisku problēmu dēļ, ja iespējams – biežāk izmantot lietus ūdeni
- Pārliecināties, ka skolas notekūdeņi nepiesārņo dabu, un pēc iespējas pāriet uz dabīgu sadzīves ķīmiju

Ekoskolu uzdevums ir gada laikā tuvojies šo mērķu sasniegšanai izvēlētajā tēmā. Jāturpina arī citās tēmās iesāktais.

Katru gadu Ekoskolas izvēlas vienu no 10 tēmām kā Gada tēmu. Šai tēmai jāpievērš vairāk uzmanības mācību saturā, jāriko izglītojoši un praktiski pasākumi skolēniem un vecākiem par tās saikni ar vides aizsardzību.

Darbu ar Gada tēmu plāno Ekopadome, izmantojot 7 soļu principu. Ja vēlies iesaistīties, dodies pie skolas Ekopadomes!

